

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi
DYDDIAD	13 Tachwedd 2018
TEITL	Diweddariad ar Faterion Rheoli'r Harbwr
AWDUR	Uwch Swyddog Harbyrau

1. Cyflwyniad

- 1.1 Prif swyddogaeth y Pwyllgor yw ystyried, trafod a chynghori ar faterion sy'n ymwneud â rheoli, diogelu a datblygu'r Harbwr a derbyn sylwadau'r Aelodau ar faterion sy'n ymwneud â Harbwr Aberdyfi.
- 1.2 Diben yr adroddiad hwn yw rhoi diweddariad bras i'r Pwyllgor ar faterion yr harbwr ar gyfer y cyfnod rhwng mis Mawrth 2018 a mis Hydref 2018, er mwyn derbyn adborth gan yr aelodau ar faterion diogelwch a materion gweithredol yr Harbwr.

2. Angorfeydd Aberdyfi a Chofrestru Cychod

- 2.1 Yn 2018/19 roedd ffigyrau angorfeydd yr Harbwr fel a ganlyn:
- 2.2 Bu 74 o gychod ar angorfeydd blynyddol yn 2018. Mae hyn yn cymharu â 78 yn 2017 a 79 yn 2016. Er y gostyngiad bychan yn nifer y cychod sydd yn yr harbwr, mae hi'n braf nodi fod y ffigwr hwn wedi aros yn gymharol sefydlog mewn cyfnod o ansicrwydd o ran yr hinsawdd economaidd.
- 2.3 Yn gyffredinol, wrth gymharu holl Harbyrau Cyngor Gwynedd, bu gostyngiad yn nifer y cwsmeriaid ym mhob un o'r harbyrau yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.
- 2.4 Cofrestrwyd 1066 o Gychod Pŵer yng Ngwynedd yn 2018 o gymharu â 955 oedd wedi'u cofrestru yn 2017. Cofrestrwyd 53 o Gychod yn Harbwr Aberdyfi, yr un nifer â'r flwyddyn ddiwethaf.
- 2.5 Cofrestrwyd 14 o Gychod pŵer yn Nhywyn o gymharu â 9 yn 2017.
- 2.6 Cofrestrwyd 924 o gychod dŵr Personol yng Ngwynedd yn 2018. Mae hyn yn gynydd o 186 cwch o'i gymharu â 2017, pan gofrestrwyd 738. Cofrestrwyd 50 o Fadau Dŵr Personol yn Aberdyfi o gymharu â 28 yn 2017.
- 2.7 Cofrestrwyd 3 o fadau dŵr Personol yn Nhywyn o'i gymharu â 6 y flwyddyn flaenorol.

3. Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd

- 3.1.1 Mae Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd (PMSC) yn amlinellu'r safon genedlaethol ar gyfer pob agwedd o ddiogelwch morol porthladdoedd. Y nod yw gwella diogelwch i bawb sy'n defnyddio neu'n gweithio yn amgylchedd y porthladdoedd morol. Mae'n berthnasol i bob Awdurdod Harbwr Statudol.

Mae'r Cod yn nodweddu arfer dda a gydnabyddir gan amrediad eang o fudd-ddeiliaid yn y diwydiant ac mae Cyngor Gwynedd yn deall y gall peidio â chadw at arfer dda fod yn arwydd o awdurdod harbwr sy'n torri dyletswyddau cyfreithiol penodol. Mae'n angenrheidiol i'r Gwasanaeth dderbyn sylwadau a barn Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol ar ba mor addas yw'r Cod Diogelwch Morol ac i dderbyn sylwadau'n rheolaidd ar ei gynnwys, er mwyn iddo gael ei adolygu'n berthnasol i

weithgarwch yr harbwr, cymorthyddion mordrwyo, addasrwydd is-ddeddfau, materion diogelwch a gwaith dydd-i-ddydd cyffredinol yn Harbwr Aberdyfi.

- 3.1.2 Rhwng 19 a 21 Medi 2017, cynhaliwyd archwiliad manwl gan archwilwyr yr Asiantaeth Morwrol a Gwylwyr y Glannau ar y trefniadau diogelwch penodol a systemau Harbyrau Bwrdeistrefol Gwynedd er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â'r Cod Diogelwch Morol.
- 3.1.3 Yn dilyn yr adolygiad a gynhaliwyd, derbyniodd y Gwasanaeth adroddiad ynghylch yr archwiliad gan yr archwilwyr allanol ac fe'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Ymgynghorol fis Mawrth diwethaf.
- 3.1.4 Fel yr adroddwyd yn flaenorol, roedd yr archwilwyr o'r farn fod y Gwasanaeth yn gyffredinol yn cydymffurfio â gofynion y cod, ond yn awgrymu mesurau i wella cydymffurfiaeth y Gwasanaeth yn benodol o ran y Deiliad Dyletswydd a'r Person Dynodedig.
- 3.1.5 O ganlyniad i'r gwelliannau hyn, bydd Cabinet Cyngor Gwynedd, sydd wedi'u hethol yn annibynnol, yn unigol ac ar y cyd, yn cael eu penodi'n 'Ddeiliad Dyletswydd' ar gyfer y Gwasanaeth a Chaptan M. Forbes, Harbwrfeistr Conwy fydd y 'Person Dynodedig' gofynnol sydd â'r cymwysterau addas.
- 3.1.6 Er bod y Cod Diogelwch Morol ar gyfer yr Harbyrau yn cael ei adolygu'n rheolaidd gan y Gwasanaeth, atgoffir Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol o'u dyletswydd i gyflwyno sylwadau ar addasrwydd y Cod Diogelwch a derbyn sylwadau ar drefniadau gwaith yr harbyrau er mwyn adolygu'r Cod Diogelwch i sicrhau ei fod yn berthnasol i weithgareddau'r harbwr, priodoldeb lleol.
- 3.1.7 Roedd archwilwyr yr Asiantaeth Morwrol a Gwylwyr y Glannau i fod i ailymweld â'r gwasanaeth ym mis Hydref eleni fel dilyniant i'r adolygiad a gynhaliwyd y llynedd, a rhoi cyflwyniad i'r Pwyllgor ynghylch y Cod Diogelwch Morol yn ystod eu hymweliad. Fodd bynnag, oherwydd amgylchiadau annisgwyl, bu'n rhaid gohirio'r ymweliad a oedd wedi'i gynllunio, a bydd bellach yn digwydd yn ystod mis Mawrth y flwyddyn nesaf i gyd-fynd â chyfarfod y Pwyllgor ym Mhorthmadog, pan fydd yr archwilwyr yn rhoi cyflwyniad i'r Pwyllgor hwnnw.

4. Materion Staffio

- 4.3.1 Daeth cyfnod cyflogaeth Cymhorthydd Harbwr Aberdyfi (tymhorol) i ben ar 30 Medi 2018. Fel yr adroddwyd yn y cyfarfod blaenorol, gwerthfawrogwyd y gwaith a wnaed gan Mr Jack Iffla yn fawr yn ystod ei gyfnod gyda'r Gwasanaeth. Mae cyflogaeth cymhorthydd harbwr tymhorol Porthmadog wedi parhau er mwyn sicrhau cymorth â gwaith yr harbwr ar draws Harbyrau Porthmadog, Abermaw ac Aberdyfi. Mae ei gytundeb gwaith wedi'i ymestyn i dri diwrnod yr wythnos, mis ar y tro, ar hyn o bryd.
- 4.3.2 Mae gan y Gwasanaeth Morwrol saith aelod staff llawn-amser sy'n gweithio ar draws harbyrau Aberdyfi, Abermaw a Phorthmadog, ac un sy'n gweithio'n rhan-amser (gweinyddol). Mae'r gwasanaeth wedi profi cyfnod prysur yn ystod yr haf eleni ac wedi gweld cynnydd yn y gwaith sy'n ymwneud â cham-drin a thrais, ac fe ddioddefodd aelod o staff tymhorol, a oedd yn gweithio yn ardal Porthmadog, ymosodiad corfforol.
- 4.3.3 Yn ddibynnol ar gyfyngiadau ariannol a chyllidebol, mae'r Gwasanaeth yn ystyried y posibilrwydd o gyflogi cymhorthydd harbwr llawn-amser i weithio yn harbyrau Porthmadog, Aberdyfi ac Abermaw. Bydd y swydd cymhorthydd harbwr yn Aberdyfi fel arall yn dychwelyd i weithio'n llawn-amser ar 1 Ebrill 2019.

5. Materion Ariannol

- 5.1 Mae crynodeb bras o gyllidebau'r harbyrau a'r sefyllfa ariannol bresennol hyd at ddiwedd y chwarter wedi'i atodi.
- 5.2 Yn ystod y cyfnod hwn bu'n rhaid ymrwymo adnoddau ariannol ar gyfer:
- Cynnal a Chadw Cymorthyddion Mordwyo a Goleufeydd
 - Cynnal a chadw angorfeydd Ymwelwyr
 - Cynnal a chadw cwch patrolio'r harbwr
 - Cynnal a chadw tiroedd a meinciau.

5.3 Ffioedd a Thaliadau 2018/19. O ran ffioedd a thaliadau arfaethedig ar gyfer Harbwr Aberdyfi, ynghyd â'r ffioedd lansio Cychod Pŵer a Badau Dŵr Personol ar gyfer 2019/20, bwriad y Gwasanaeth yw addasu'r ffioedd yn unol â chyfradd chwyddiant. Ar hyn o bryd, nid yw'r Gwasanaeth wedi derbyn cadarnhad o'r cyfraddau y dylai eu rhoi ar waith.

6.0 Adroddiad yr Harbwrfeistr. Bydd Harbwrfeistr Aberdyfi yn rhoi crynodeb o'r materion Mordwyo a Gweithredol a weithredwyd ac a gododd yn ystod y cyfnod rhwng mis Mawrth a mis Medi 2018, yn cynnwys y misoedd hynny, gan gynnwys materion cynnal a chadw a digwyddiadau yn ystod y cyfnod perthnasol.

Mae copi o'i adroddiad wedi'i atodi.